

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO ZMIANY NR 14/22 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA LEŻAJSKA**

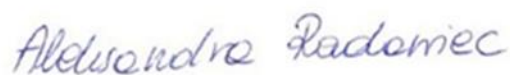
Warszawa 20 lutego 2024 r.

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska

Zleceniodawca: Burmistrz Miasta Leżajska

Opracowujący: Budplan Sp. z o.o.
04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20

Kierujący zespołem autorskim: dr inż. Aleksandra Radawiec

Zespół autorski: mgr inż. Izabela Bielowska
mgr Agata Grzelak

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO SPORZĄDZENIEM DOKUMENTU	12
4.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.....	12
4.2	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	18
4.3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
4.4	ISTNIEJĄCE OGRANICZENIA ZWIĄZANE Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU	25
4.5	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ DOKUMENTU.....	26
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	26
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	27
6.1	IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ	27
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	30
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	32
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	32
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	33
6.6	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	33
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	33
6.8	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	34
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	34
6.10	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	35
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	35
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	35

9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	36
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	36
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	36
12	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	38
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	39
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	39

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, sporządzonej w następstwie podjęcia uchwały nr L/320/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany studium, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Leżajsku.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań przyrodniczych oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów są rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie zmiany studium warunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie zmiany studium, sprzyjających

ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, powstał w następstwie podjęcia uchwały nr L/320/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska. Projekt zmiany studium dotyczy terenu o powierzchni ok. 81 ha zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk, przy drodze krajowej DK77 i przy ul. Jagiełły, stanowiącej łącznik centrum miasta z DK77.

Dla miasta Leżajsk obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska przyjęte w 1999 r.¹, zgodnie z którym w obszarze objętym zmianą obowiązują następujące przeznaczenia terenów:

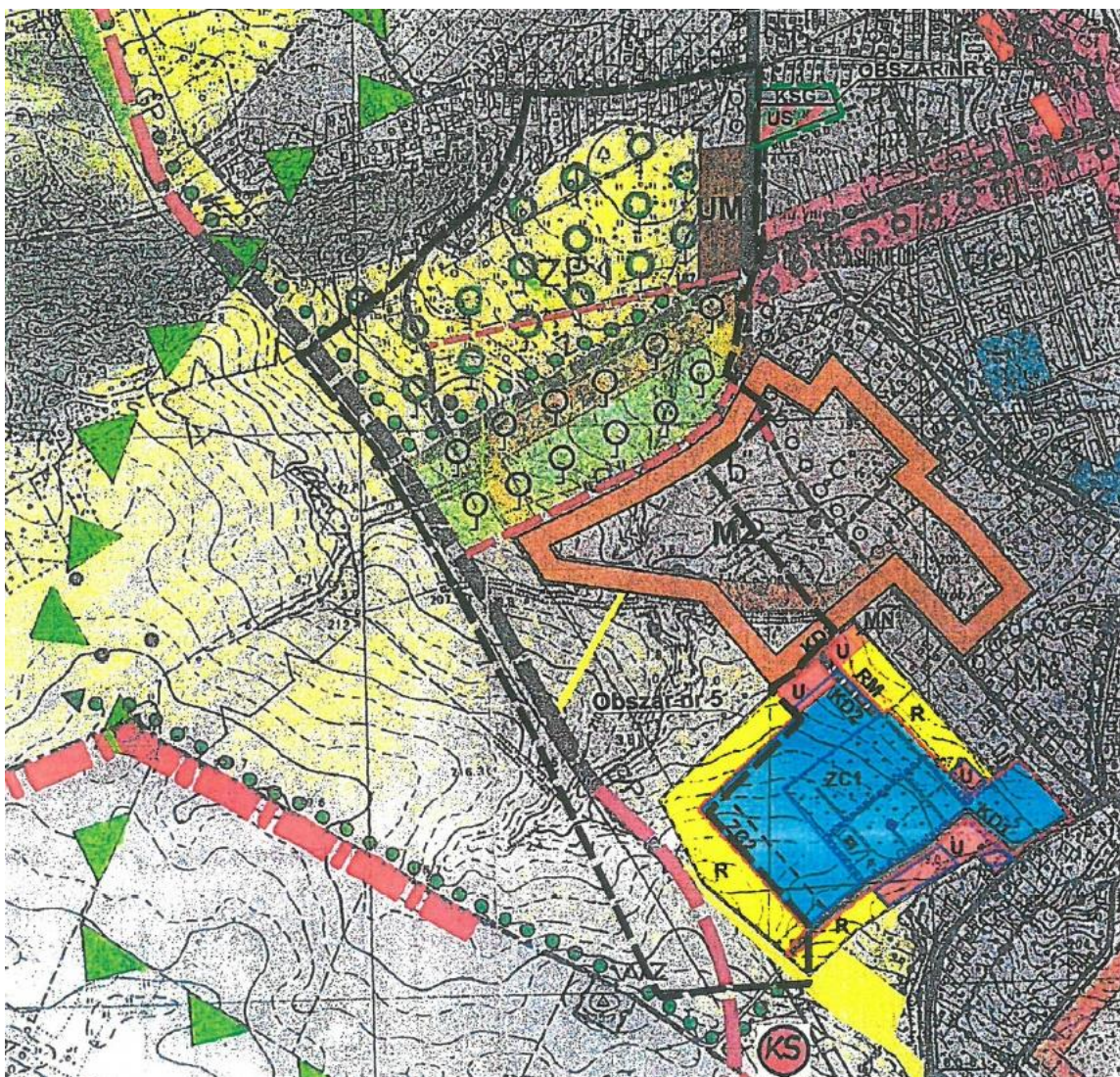
- M – obszar zabudowany z wiodącą funkcją mieszkalną;
- UM – zabudowa mieszkaniowo usługowa;

¹ uchwała Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r. wraz z późniejszymi zmianami,

- M2 – obszar wskazany do zabudowy z wiodącą funkcją mieszkaniową z usługami towarzyszącymi;
- ZC1, ZC2 – teren cmentarza oraz kierunek jego poszerzenia;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- R – rolnicza przestrzeń produkcyjna;
- obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-wypoczynkową;
- projektowana droga klasy głównej (DK77, zrealizowana);
- projektowana droga klasy zbiorczej (ul. Jagiełły, zrealizowana).

Rysunek 1 Wyrzys z obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

źródło: załącznik do uchwały nr L/320/22

Zmiana dokumentu spowodowana jest koniecznością dokonania modyfikacji ustaleń obowiązującego studium, w szczególności poprzez określenie nowych sposobów zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów.

W związku z powyższym opracowano projekt zmiany studium, w którym:

- a) wprowadzono dwa nowe tereny PU (produkcji lub usług) w rejonie drogi krajowej DK77 (są to tereny obecnie niezainwestowane); w terenach tych dopuszcza się również lokalizację urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW;
- b) wprowadzono cztery nowe tereny U (usługi) przy łączniku DK77 z ul. Jagiełły – po obu stronach skrzyżowania oraz w północno-zachodniej i północno-wschodniej części obszaru (są to tereny obecnie niezainwestowane);
- c) wprowadzono teren MN (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) w zakresie zgodnym z obowiązującym studium i obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego (jest to obszar w większości niezainwestowany, w rejonie ul. Ogrodowej jest stopniowo zabudowywany w oparciu o mpzp);
- d) wprowadzono teren MNU (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub usługi) obejmujący istniejącą zabudowę wzdłuż ul. Opalińskiego, Kraszewskiego i Jagiełły;
- e) wprowadzono teren ZD (ogrody działkowe) zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem terenu;
- f) wprowadzono tereny ZC (cmentarz) wraz z parkingiem KS, jako powiększenie istniejącego cmentarza;
- g) wprowadzono tereny ZP (tereny zieleni urządzonej) zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem terenu;
- h) w północnej części tereny zalesione i zadrzewione wskazano jako US/ZP – usługi sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej;
- i) tereny po zachodniej stronie oraz pojedyncze enklawy po wschodniej stronie DK77 pozostawiono jako wolne od zabudowy tereny R (tereny rolnictwa);
- j) teren IT (infrastruktura techniczna) obejmuje istniejącą stację redukcyjno-pomiarową gazu.

Podsumowując, zasadnicze zmiany dotyczą przede wszystkim możliwości zainwestowania rejonu skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły w kierunku produkcji i usług z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW w terenach PU.

Inne dokumenty

W obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030, uchwalonym uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. w granicach obszaru opracowania planowane są inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie: budowy sieci przesyłowej gazu ziemnego – gazociąg Jarosław – Rozwadów DN 700 MOP 8,4 MPa, budowy rozbudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej, poprawy gospodarki wodno-ściekowej w ramach Programu Strategicznego „Błękitny San” w aglomeracjach powyżej 10000 Równoważnej Liczby Mieszkańców.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem dokumentu

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Miasto Leżajsk położone jest w północnej części województwa podkarpackiego. Jego powierzchnia wynosi ok. 2058 ha i stanowi ok. 3,4% powierzchni powiatu leżajskiego. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Leżajsk oraz Kuryłówka, a także z gminą miejsko-wiejską Nowa Sarzyna.

Zgodnie z uchwałą nr L/320/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. obszar opracowania obejmuje teren o powierzchni ok. 81 ha zlokalizowany w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk.

Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty leśne oraz rolne (grunty orne, pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych) częściowo zadrzewione i zakrzewione, ulegające naturalnej sukcesji. Jednym z głównych uwarunkowań jest położenie obszaru wzdłuż drogi krajowej DK77 relacji Rudnik nad Sanem–Jarosław – jest to odcinek stanowiący obwodnicę Leżajska, oddany do użytku w 2014 r. W obszarze zlokalizowana jest również zabudowa mieszkaniowa w rejonie ul. Opalińskiego i Kraszewskiego, Ogrodowej oraz ogrody działkowe przy ul. Sandomierskiej. W południowej części obszaru objętego zmianą studium występuje obszar i teren górniczy „Żołynia-Leżajsk-2” (ustanowione decyzją Ministra Środowiska z dnia 02.01.2008 r. znak: DGe-4771 1/11450/08/MS, zmienioną w 2019 r.) oraz udokumentowane złożę gazu ziemnego. Ponadto wzdłuż drogi krajowej nr 77, przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia DN700 relacji Jarosław – Rozwadów oraz DN 300 relacji Jarosław – Sandomierz. W granicach obszaru zlokalizowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa SRP Leżajsk ul. Sandomierska wraz z zasilającym ją gazociągiem wysokiego ciśnienia DN80.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów w znacznej mierze zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowane są tereny otwarte gruntów rolnych, natomiast od strony północnej oraz wschodniej występuje zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 70 m na południowy wschód zlokalizowany jest cmentarz komunalny.

Rysunek 3 Obszar objęty opracowaniem

źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

Rzeźba terenu i geologia

Miasto Leżajsk wg. J. Kondrackiego leży na pograniczu dwóch mezorregionów – Dolina Sanu i Płaskowyż Kolbuszowski. Sam obszar opracowania leży na Płaskowyżu Kolbuszowskiego, tuż przy granicy z doliną Sanu, co ma odzwierciedlenie w ukształtowaniu terenu w łagodny stok nachylony ku dolinie, czyli w kierunku północno-wschodnim. W rejonie obwodnicy Leżajska (DK77), czyli wzdłuż zachodniej granicy terenu widoczne są fragmenty wierzchwinowej części płaskowyżu, pokrytej osadami czwartorzędowymi – występują tu pokrywy wodnolodowcowe zbudowane z piasków i żwirów, natomiast na zboczu płaskowyżu (tzw. długie stoki) czyli na wschód od obwodnicy (DK77) odsłaniają się pokrywy lessowe. Płaskowyż Kolbuszowski charakteryzuje się erozyjno-denudacyjnym typem rzeźby, z regularną, dobrze rozwiniętą siecią dolin denudacyjnych, płytkich i nieckowatych, a także płaskodennych – trzy takie dolinki przecinają obszar opracowania, są słabo zaznaczone w terenie, zbudowane z piasków i mułków. W dolnej części stoku wzdłuż dolinek uformowało się torfowisko, podmokły teren wypełniony osadami pochodzenia organicznego oraz stożek napływowy zbudowany również z piasków i mułków.

Z uwagi na łagodne nachylenie stoku i w większości spoiste grunty, warunki posadowienia budynków są korzystne. Wyjątkiem jest obszar torfowiska, gdzie zarówno osady z jakich zbudowane jest podłoże, jak i wysoki poziom wód gruntowych, uniemożliwiają lokalizację zabudowy. Na pozostałym obszarze głębokość

do pierwszego poziomu wód podziemnych wynosi od ok. 20 m p.p.t. w najwyższych partiach, do 5 m p.p.t. w rejonie ul. Opalińskiego.

Brak jest terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych, brak jest zagrożenia powodziowego.

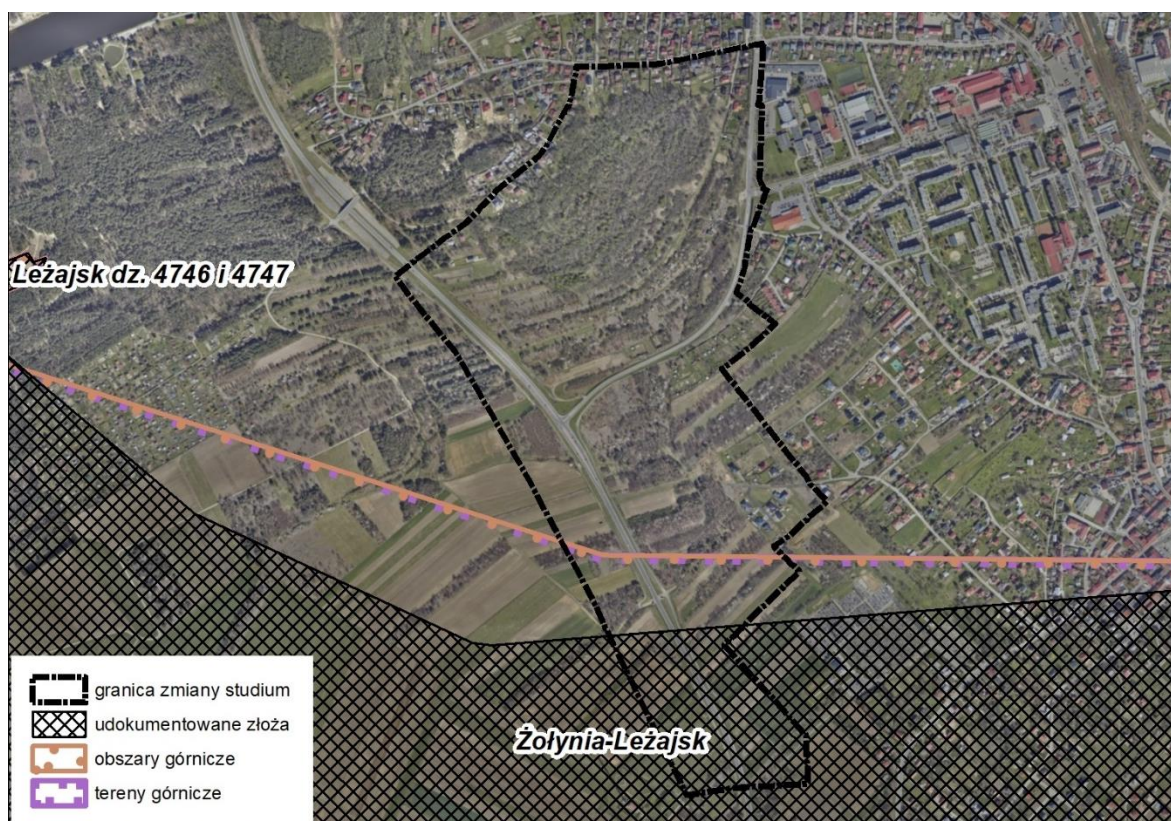
Surowce mineralne

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Południowa część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu udokumentowanego złoża gazu Żołynia-Leżajsk, jego obszaru i terenu górniczego (Żołynia-Leżajsk 2, ustanowione decyzją Ministra Środowiska z dnia 02.01.2008 r. znak: DGe-4771-1/11450/08/MS, zmienioną w 2019 r.).

Rysunek 4 Udokumentowane złoża w obszarze objętym opracowaniem

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

Gleby

Ponad połowa gruntów w mieście Leżajsku należy do użytków rolnych (48,7%). Obszar miasta cechuje duże zróżnicowanie gleb i ich rolniczej przydatności. Najwartościowsze gleby organiczne występują w południowo-wschodniej oraz północnej części miasta. Gleby występujące w dolinie rzeki San zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i zajmują około 20% powierzchni gruntów ornych. Największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. Gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. II, III i IV stanowią 78% powierzchni użytków rolnych. W produkcji roślinnej głównym kierunkiem gospodarczym są zboża i okopowe, a głównymi roślinami ziemniaki i warzywa. Pierwszeństwo tych upraw jest powiązane z rozwiniętym na terenie miasta Leżajska przemysłem przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Powierzchnię Leżajska budują różnorodne utwory. W części zachodniej dominują gliny zwałowe oraz utwory lodowcowe (piaski, żwiry i głazy) z okresu zlodowacenia południowopolskiego. W części wschodniej i północnej przeważają osady rzeczne doliny Wisłoka. Są to mady, mułki, piaski i żwiry wieku plejstocenijskiego i holocenijskiego. W części południowej omawianego obszaru znaczną część powierzchni pokrywają utwory lessowe, a także piaski i gliny deluwialne.

Zgodnie z zestawieniem klasoużytków na analizowanym terenie występują gleby średniej i niskiej jakości

(III, IV, V i VI klasy bonitacyjnej).

Wody powierzchniowe

Miasto Leżajsk w całości położone jest w dorzeczu Wisły, w zlewni Sanu. W granicach miasta przebiegają granice czterech zlewni JCWP: Błotni, Jagódki, Malinianki oraz Sanu od Wisłoka do Złotej. Wymienione JCWP, oprócz Błotni, stanowią silnie zmienione części wód. Obszar opracowania położony jest w zasięgu JCWP Jagódka. Struga Jagódka płynie przez gminę Leżajsk, przepływa przez Lasy Leżańskie, w których ma swoje źródła, Leżajsk i Stare Miasto, gdzie uchodzi do Sanu. W Leżajsku na strudze utworzono sztuczny zalew Floryda.

W obszarze opracowania jedynym ciekim jest rów melioracyjny odwadniający obszar torfowiska.

Przez jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny lub sztuczny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne, jednorodny pod względem hydromorfologicznym i biologicznym. Scalone części wód powstają ze złączenia kilku sąsiadujących ze sobą jednolitych części wód o podobnej charakterystyce. Obszar opracowania położony jest w zasięgu zlewni JCWP Jagódka (RW20001022732), a także w małym stopniu w zasięgu zlewni JCWP Błotnia (RW200010227189) oraz JCWP San od Wisłoka do ujścia (RW20001222999).

Wody podziemne

Na terenie miasta Leżajsk wody podziemne występują w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, gdzie użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe. Zasilany jest on przez infiltrację wód opadowych. Zwierciadło wód poziomu czwartorzędowego ma najczęściej charakter swobodny.

Wody z piętra czwartorzędowego są intensywnie eksploatowane zarówno dla celów przemysłowych jak i komunalnych, część ujęć ma wyznaczone strefy ochrony pośredniej. Ujęcia przemysłowe, dla których wyznaczono strefę ochrony pośredniej znajdujące się w Leżajsku to: dla Zakładów Piwowarskich (240 m³/h), oraz dla bazy MZK (32,0 m³/h).

W obszarze opracowania głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego jest zróżnicowana, od podmokłego obszaru torfowiska, gdzie wody znajdują się tuż przy powierzchni terenu, do 20 m p.p.t. w południowej części obszaru. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski, na całym obszarze wskazano wysoki stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych. Spływ wód podziemnych odbywa się z południowego zachodu ku północnemu wschodowi.

Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza Górnej Wisły na jednolite części wód podziemnych, miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Klimat

Rejon miasta Leżajsk znajduje się obszarze wpływu głównie kontynentalnego, których charakteryzuje się wysokimi amplitudami temperatury powietrza, późną i krótką wiosną, długim latem oraz długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą lodową oraz większymi niż średnie w Polsce opadami atmosferycznymi.

Z punktu widzenia planowania przestrzennego istotniejszy jest klimat lokalny, tzw. topoklimat.

Na zróżnicowanie topoklimatyczne wpływa zróżnicowanie morfologiczne terenu oraz jego użytkowanie, szczególnie pokrycie szatą roślinną. Obszar opracowania stanowi tereny półotwarte – grunty rolne, częściowo zadrzewione i zakrzewione, grunty leśne oraz zabudowę mieszkaniowo-usługową wraz z komunikacją drogową.

W północnej części opracowania zalesione torfowisko wpływa na podwyższenie wilgotności terenu oraz możliwe obniżenie temperatury, w tym zaleganie zimnych mas powietrza i mgieł. W pozostałej części obszaru występują korzystne warunki – równomierne nasłonecznienie i dobre przewietrzanie.

Ekosystemy i powiązania ekologiczne

Leżajsk jest miastem o funkcjach usługowo-administracyjnej, przemysłowej oraz turystycznej, jednak użytki rolne w strukturze użytkowania gruntów zajmujące powierzchnię aż 1007,1 ha, co stanowi 48,7% powierzchni miasta. Obecnie grunty rolne zajmują 760,9 ha co stanowi 36,9% powierzchni, zaś łąki i pastwiska 241 ha, lasy i grunty leśne to 480,8 ha co stanowi 23,3% powierzchni, tereny komunikacyjne zajmują 151,7 ha - 7,4 % powierzchni.

Głównym bogactwem naturalnym Leżajska są lasy. W jego północnej części rozciąga się obszar leśny, będący pozostałością rozległej niegdyś Puszczy Sandomierskiej. Na części tego obszaru utworzono rezerwat przyrody „Las Klasztorny” o powierzchni 39,5 ha. Rezerwat powstał w celu zachowania dla celów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o cechach zespołu naturalnego, z bogatą i ciekawą florą, charakteryzującą stosunki przyrodnicze dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Wszystkie lasy położone w obrębie miasta są lasami ochronnymi. Połowę areału gruntów leśnych stanowią lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Leżajsk. Lasy na terenie miasta tworzą przeważnie zwarte kompleksy, z których każdy charakteryzuje się odmienną florą, co jest spowodowane różnicami geologicznymi, czyli odmiennymi właściwościami podłoża. Głównymi typami siedliskowymi lasów są: las mieszany świeży, bór mieszany świeży oraz bór świeży. Dominujące gatunki drzew to sosna, brzoza, buk, świerk, jodła, olcha, brzoza, osika, klon, grab.

Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty leśne oraz rolne (grunty orne, pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych) częściowo zadrzewione i zakrzewione, ulegające naturalnej sukcesji. Wartość przyrodnicza tych terenów jest niska, są one mało zróżnicowane pod względem szaty roślinnej, położone blisko siedzib ludzkich i głównych szlaków komunikacyjnych. Mogą one stanowić miejsce żerowania czy rozrodu jedynie dla pospolitych gatunków synantropijnych, mało płochliwych.

Obszarem o lokalnie wyższych walorach przyrodniczych jest podmokły teren torfowiska, warunki siedliskowe są tu nieco zbliżone do naturalnych, na siedlisku lasu mieszanego świeżego (dane Nadleśnictwa Leżajsk) rośnie typowy gatunek olsowy – olcha czarna.

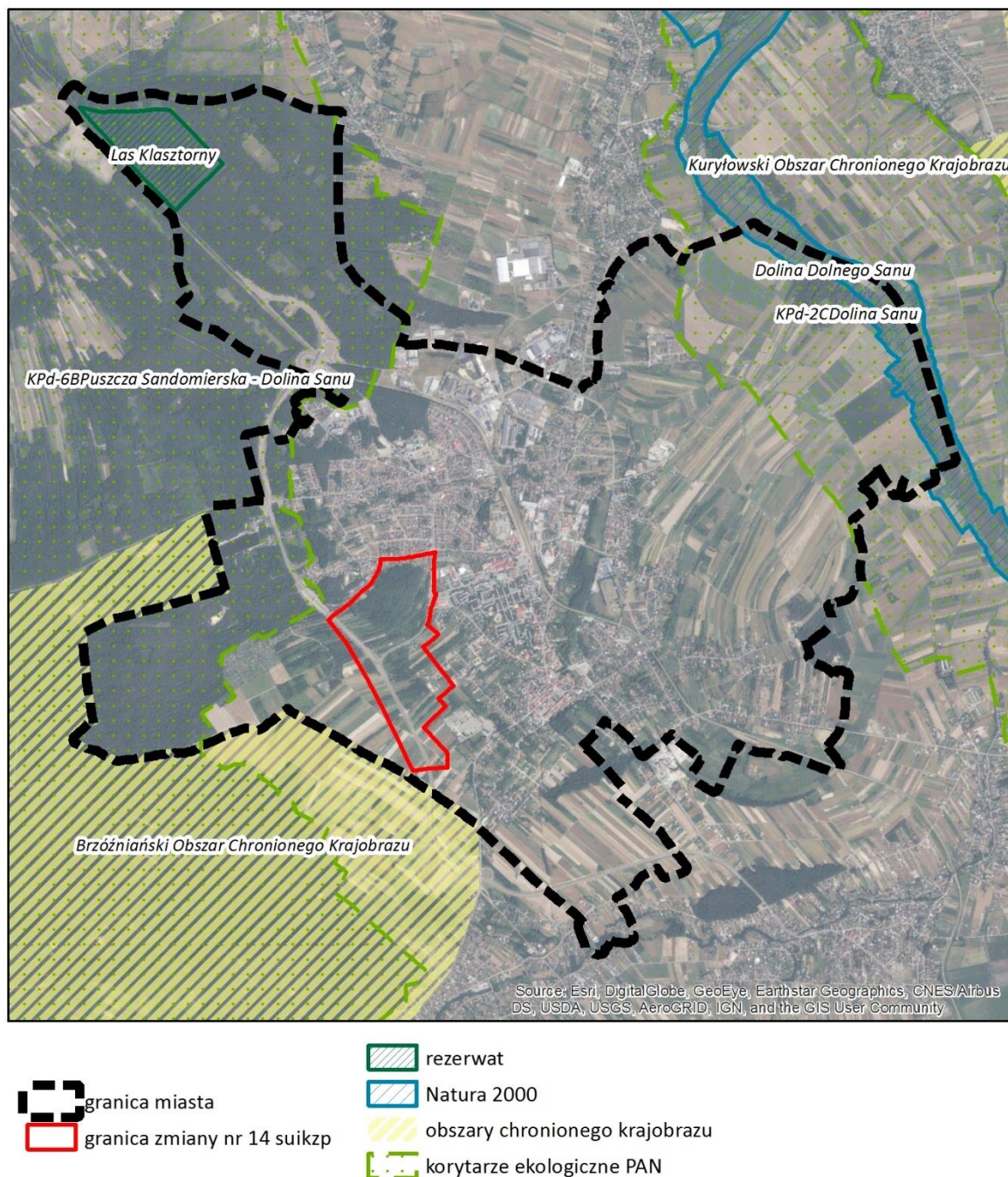
Korytarze ekologiczne

Miasto Leżajsk położone jest w zasięgu występowania korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach ogólnopolskich i europejskich koncepcji powiązań przyrodniczych (ECONET-PL, Natura2000, PAN). Zachodnia część miasta, z dużym udziałem lasów, została włączona do korytarza ekologicznego Puszcza Sandomierska – Dolina Sanu (KPd 6B), natomiast wschodnia – do korytarza Dolina Sanu (KPd 2C).

Obszar opracowania znajduje się poza korytarzami rangi międzynarodowej i krajowej. Choć w dużej mierze wolny od zabudowy, położony jest w strefie zurbanizowanej, częściowo zainwestowany, nie ma łączności z cennymi obszarami – od doliny Sanu oddziela go zwarty obszar zabudowy miejskiej, natomiast od lasów położonych na zachodzie – obwodnica miejska (DK77).

Rysunek 5 System połączeń ekologicznych oraz obszary chronione

źródło: opracowanie własne na podstawie Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Formy ochrony przyrody na terenie miasta

Obszar opracowania położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody, brak jest również obiektów chronionych.

Zasoby krajobrazowe

Leżajsk charakteryzuje się wykształconym układem miejskim wraz z towarzyszącymi terenami otwartymi i półotwartymi w postaci lasów oraz doliny rzeki San.

Krajobraz opracowania w znacznej mierze definiuje układ drogowy. Występują tu dwa ważne szlaki komunikacyjne – obwodnica miejska w ciągu drogi krajowej DK77 oraz łącząca obwodnicę ze śródmieściem ul. Władysława Jagiełły. Obie drogi powstały stosunkowo niedawno (obwodnicę oddano do użytku w 2014 r.), ale silnie oddziałują na otoczenie – po pierwsze są to szerokie trasy z infrastrukturą towarzyszącą taką jak ekrany akustyczne, wiadukty, po drugie w ich sąsiedztwie, na obrzeżach miasta często powstają obiekty kubaturowe np. sklepy wielkopowierzchniowe, zabudowa usługowo-produkcyjna, stacje benzynowe cmentarze. Krajobraz okolicy zasadniczo jest niekorzystny. W rejonie ul. Opalińskiego występuje zwarta zabudowa jednorodzinna, spójna i kameralna, jest to typowy krajobraz podmiejski. W centralnej części opracowania występują zarastające pola, z dużym udziałem drzew.

Zabytki

W obszarze opracowania znajdują się następujące obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- budynek mieszkalny na posesji przy ul. Kraszewskiego 5 (dz. ew. nr 4016/2),
- budynek mieszkalny na posesji przy ul. Opalińskiego 85 (dz. ew. nr 4012).

Na terenie objętym zmianą studium zlokalizowane są także stanowiska archeologiczne:

- nr 39 w Leżajsku, AZP 98-80/40 – ślad osadnictwa,
- nr 44 w Leżajsku, AZP 98-80/45 – ślad osadnictwa,
- nr 48 w Leżajsku, AZP 98-80/49 – ślad osadnictwa z epoki średniowiecza,
- nr 50 w Leżajsku, AZP 98-80/51 – ślad osadnictwa pradziejowego,
- nr 51 w Leżajsku, AZP 98-80/52 – ślad osadnictwa pradziejowego.

4.2 Jakość środowiska

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej oraz zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, np. eutrofizacja powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w opracowaniu *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022* wykonał klasyfikację jakości powietrza w poszczególnych strefach według poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Leżajsk został zakwalifikowany do strefy podkarpackiej. W strefie tej odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu. Przyczyną przekroczeń była emisja pochodząca głównie z indywidualnych źródeł niskiej emisji, szczególnie w okresie grzewczym. W strefie podkarpackiej poziom celu długoterminowego przekraczały także stężenia ozonu, czego główną przyczyną były warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu (wczesna wiosna, susza, długi okres dni upalnych).

Tabela 1 Wyniki klasyfikacji strefy podkarpackiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin w zakresie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, benzo(a)piren, arsen, kadm, nikiel, ołów, ozon

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A	A1/A	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy;
- klasa C1 – jeżeli stężenia PM2,5 przekraczały poziom dopuszczalny dla fazy II;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie Leżajska w 2022 r. stwierdzono jedynie przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, przy czym przekroczenia dotyczyły jedynie północnej części gminy. Za przyczynę występowania wysokich stężeń 8-godzinnych ozonu, przekraczających poziom 120µg/m³, oprócz napływów z południowej i południowo-zachodniej Europy uznaje się: przemiany fotochemiczne prekursorów ozonu pod wpływem promieniowania UVB, niekorzystne warunki meteorologiczne, a także naturalne źródła emisji prekursorów ozonu.

W obszarze opracowania źródłem zanieczyszczeń jest przede wszystkim droga krajowa DK77, zanieczyszczenia w okresie grzewczym (zimowym) mogą również napływać z obszaru miasta, choć zasadniczy kierunek przemieszczania się mas powietrza jest w kierunku doliny Sany, tam również mogą się tworzyć zastoiska mgieł z zanieczyszczonym powietrzem.

Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Badania prowadzone przez WIOŚ mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczu, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2019, poz. 2149).

W granicach opracowania nie występują większe ciekie wodne.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu zlewni JCWP Jagódka (RW20001022732), a także w małym stopniu w zasięgu zlewni JCWP Błotnia (RW200010227189) oraz JCWP San od Wiśłoka do ujścia (RW20001222999).

Na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wody te charakteryzują się złym stanem oraz są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

² dla roślin NO_x,

Tabela 2 Ocena stanu zlewni Jagódka

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023)

nazwa i kod jcwp		Jagódka RW20001022732	JCWP Błotnia RW200010227189	San od Wisłoka do ujścia RW20001222999
stan		zły	zły	zły
status		silnie zmieniona część wód	naturalna część wód	naturalna część wód
ocena stanu	stan ekologiczny	słaby	umiarkowany	umiarkowany
	stan chemiczny	dobry	brak danych	poniżej dobrego
rodzaj użytkowania zlewni		tereny zurbanizowane 30%, tereny użytkowane rolniczo 24%, tereny leśne 44%	tereny zurbanizowane 16%, tereny użytkowane rolniczo 52%, tereny leśne 31%	tereny zurbanizowane 9%, tereny użytkowane rolniczo 64%, tereny leśne 16%
ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		zagrożona	zagrożona	zagrożona
cel środowiskowy	stan ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)
	stan chemiczny	dobry	dobry	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
odstępstwo		tak	tak	tak
termin osiągnięcia dobrego stanu		2027	2027	2027
uzasadnienie odstępstwa		odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników:	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele

	fosforany, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne; procesy ekologiczne; procesy fizykochemiczne; procesy hydromorfologiczne) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)	ogólny, azot azotanowy. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne procesy fizykochemiczne) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IFPL, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne procesy ekologiczne procesy fizykochemiczne procesy hydromorfologiczne) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
obszary ochronne	tak – poza obszarem opracowania	tak – poza obszarem opracowania	tak – poza obszarem opracowania

Jakość wód podziemnych

Jednostką wyznaczoną do przeprowadzania oceny ilościowego i jakościowego stanu wód podziemnych jest jednolita część wód podziemnych (JCWPd). Jednolita część wód podziemnych oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Wydzielana jest jako zbiorowisko wód podziemnych, występujących w warstwie lub warstwach wodonośnych, stanowiących lub mogących stanowić źródło wody do spożycia znaczące w zaopatrzeniu ludności lub istotne dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Tabela 3 Jednolite części wód podziemnych i ich stan

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

kod jcwp		JCWPd PLGW2000136
stan chemiczny		dobry
stan ilościowy		dobry
cele środowiskowe	stan chemiczny	dobry
	stan ilościowy	dobry
ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		niezagrożona
odstępstwo		nie
typ odstępstwa		nie dotyczy
termin osiągnięcia dobrego stanu		-
uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy

4.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W okolicach analizowanego obszaru w ostatnich latach nie prowadzono szczegółowych badań dotyczących oceny klimatu akustycznego, jednak z uwagi na występowanie drogi krajowej i łącznika DK 77 ze śródmieściem, zagrożenie hałasem w obszarze opracowania jest duże. Obecnie zabudowa mieszkaniowa położona jest przy drogach lokalnych, gdzie rzeczywiste narażenie na hałas jest niewielkie.

Niska emisja i zanieczyszczenie powietrza

Najbardziej istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w mieście Leżajsk jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem, a nawet odpadami. Podobnie na stan powietrza ma wpływ działalność małych zakładów, niepodlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego.

W obszarze opracowania źródłem zanieczyszczeń jest przede wszystkim droga krajowa DK77, zanieczyszczenia w okresie grzewczym (zimowym) mogą również napływać z obszaru miasta, choć zasadniczy kierunek przemieszczania się mas powietrza jest w kierunku doliny Sany, tam również mogą się tworzyć zastoiska mgieł z zanieczyszczonym powietrzem

Gospodarka ściekowa

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekowa. W Leżajsku z sieci korzysta 88,5% mieszkańców miasta. Długość sieci kanalizacyjnej ciągle się zwiększa i aktualnie wynosi ok. 49,3 km (stan na 2019 r.). Miasto posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów usytuowaną we wschodniej części, w kierunku rzeki San. Oczyszczalnia została zmodernizowana i rozbudowana do przepustowości hydraulicznej $Q_{\text{śrd}} = 11\,500\text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{maxd}} = 14\,000\text{ m}^3/\text{d}$. Przyjmuje ścieki bytowo-gospodarcze z terenów zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej oraz ścieki przemysłowe z dzielnicy przemysłowej.

W obszarze opracowania wszystkie tereny zabudowane (poza ogrodami działkowymi) są przyłączone do sieci kanalizacji sanitarnej. Sieć położona jest wzdłuż ulic: Ogrodowej, Jagiełły, Opalińskiego i Kraszewskiego.

Cmentarz

Projekt planu wyznacza w południowo-wschodniej części analizowanego obszaru teren cmentarza. Obecnie teren ten stanowi obszar wolny od zabudowy, aktywny biologicznie.

Projektowany teren stanowić będzie jedynie poszerzenie aktualnie istniejącego cmentarza zlokalizowanego na wschód od analizowanego terenu.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, wyznacza warunki jakie powinny być spełnione, aby lokalizacja cmentarza była możliwa.

Zgodnie z powyższym aktem prawnym cyt.:

1. *Teren pod cmentarz powinien być lokalizowany w sposób wykluczający możliwość wywierania szkodliwego wpływu cmentarza na otoczenie;*
2. *W szczególności na cmentarzu należy przeznaczać tereny na krańcach miast, osiedli lub gromad w izolacji od zabudowań, na gruntach przeznaczonych pod zielen publiczną lub odpowiednich na jej urządzenie, w pobliżu miejscowej sieci komunikacyjnej;*
3. *Głębokość pierwszego poziomu wody gruntowej nie powinna być płycej niż do 2,5 m od powierzchni terenu;*
4. *Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone;*
5. *Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m;*
6. *Teren cmentarza powinien znajdować się w miarę możliwości na wzniesieniu i nie podlegać zalewom oraz posiadać ukształtowanie umożliwiające łatwy spływ wód deszczowych;*
7. *Na terenie cmentarza zwierciadło wody gruntowej powinno znajdować się na głębokości nie wyższej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu, przy czym nie może być ono nachylone ku zabudowaniom lub ku zbiornikom albo innym ujęciom wody służącym za źródło zaopatrzenia w wodę do picia i potrzeb gospodarczych (sieć wodociągowa lub studnie).*
8. *Grunt cmentarza powinien być możliwie przepuszczalny i bez zawartości węglanu wapnia.*
9. *Miejsce na cmentarz powinno być w miarę możliwości tak wybrane, aby najczęściej spotykane w tym*

miejscu wiatry wiały od terenów mieszkaniowych w kierunku cmentarza.

Zgodnie z powyższym w projekcie zmiany studium uwzględniono powyższe zapisy.

Projektowany teren cmentarza stanowi jedynie poszerzenie aktualnie istniejącej funkcji na terenach sąsiednich. Nie przewiduje się nowych oddziaływań na środowisko ponad te aktualnie realizowane na terenie istniejącego cmentarza.

Teren pod omawianą funkcję projektowany jest na obrzeżu innych rodzajów zabudowy. Ponadto należy dodać, iż w sąsiedztwie terenu nie zlokalizowano zbiorników służących jako źródło wody pitnej. Mieszkańcy Leżajska (w tym terenu opracowania) posiadają dostęp do sieci wodociągowej.

Budowę geologiczną tego obszaru charakteryzuje położenie na osadach dolnego kambru wykształconych w postaci mułowców i piaskowców. Utwory te są bardzo intensywnie zaburzone, o upadzie do 900, miejscami zbrekcjonowane, z żyłami kwarcu. Bezpośrednio na osadach kambryjskich leżą utwory neogenu (miocen). Najstarsze z nich datowane na środkowy miocen, zwane warstwami baranowskimi wykształcone są jako szare łupki margliste z wkładkami piaskowców i mułowców. Lokalnie stwierdzono w nich występowanie osadów chemicznych, rozwiniętych głównie jako anhydryty. Miąższość warstw baranowskich dochodzi do 32 m, a poziomu chemicznego do 2,5 m. Na warstwach baranowskich leży środkowo-górnomiocenna monotonnie wykształcona seria osadów ilasto-piaszczystych o zmiennym zapiaszczeniu określana jako ily krakowieckie lub warstwy przeworskie. Ich miąższość waha się od 850 m w północnej części obszaru do 1650 w części południowej. Ily krakowieckie są przykryte osadami czwartorzędowymi. Miąższość osadów czwartorzędowych waha się średnio od 10 do 25 m (maksymalnie 56,5 m) na wysoczyźnie w okolicach Giedlarowej i 10 do 25 m (maksymalnie 41,9 m). Powyżej zalegają osady interglacjału eemskiego, które zostały rozpoznane tylko lokalnie. Wykształcone zostały jako mułki, mułki piaszczyste i piaski oraz lokalnie żwiry rzeczne o miąższości nieprzekraczającej 4 m.

Teren projektowanego cmentarza położony jest na piaskach, mułkach i glinach z wkładkami piasków pyłowych na piaskach wodnolodowcowych, miejscami ze żwirami. Grunty te posiadają dobrą przepuszczalność oraz nie charakteryzują się skłonnością do podtopień. Na podstawie informacji o gruntach oraz glebach występujących w tym obszarze, domniemać można, iż zawartość węglanu wapnia w glebie jest niska, a gleby charakteryzują się odczynem kwaśnym.

Obszar chyli się w kierunku północno-wschodnim. W tym też kierunku można spodziewać się spływu wód powierzchniowych. Spływające wody powierzchniowe uchodzić będą na tereny otwarte - grunty rolne, bez zabudowy. Ukształtowanie terenu pozwala na swobodny odpływ wód deszczowych.

Głębokość po pierwszego poziomu wodonośnego zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Poldki (arkusz 956-Leżajsk) wynosi od 10-20 m p.p.t. w części północnej oraz 20-50 m p.p.t. w części południowej.

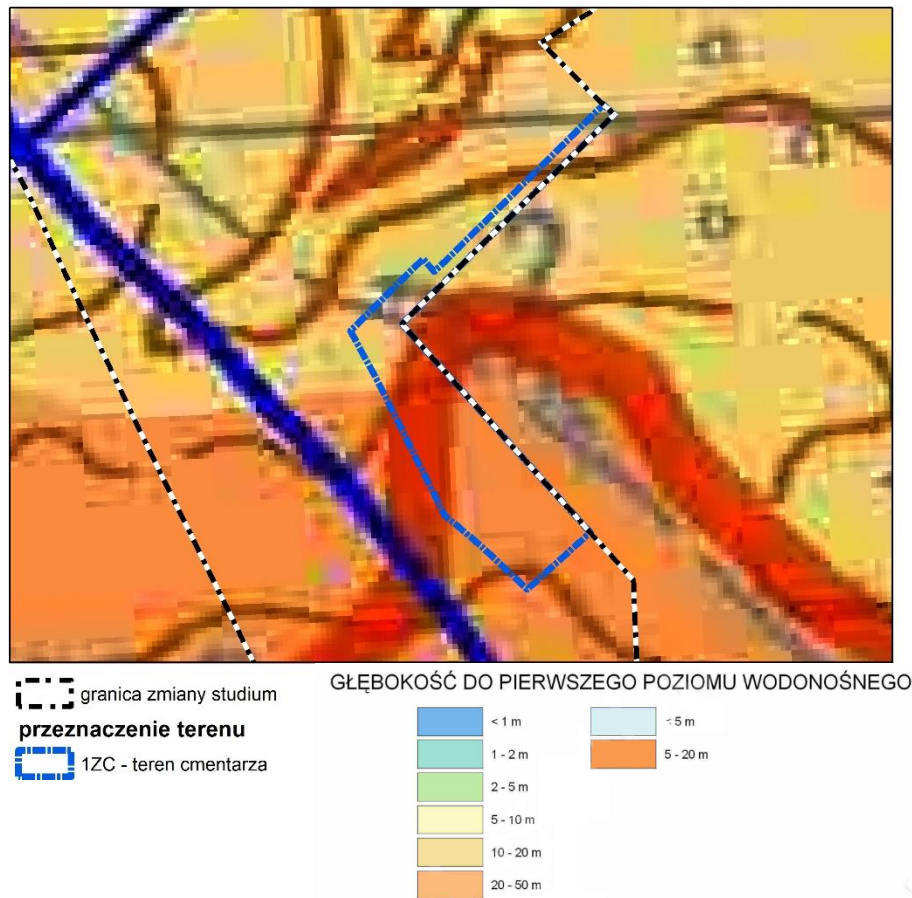
Przeważający kierunek wiatrów w Polsce stanowią wiatry wiejące z zachodu. Pozwoli to na przewietrzanie terenu w kierunku obniżonej intensywności zabudowy.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania gruntowe i wodne, warunki posadowienia budynków oraz możliwej realizacji terenów cmentarza należy określić jako korzystne. Przed wprowadzeniem zabudowy na tych obszarach zaleca się jednakże przeprowadzenie badań hydrogeologicznych. Biorąc natomiast pod uwagę zainwestowane terenów sąsiednich, nie występują tu zjawiska ograniczające.

Szczegółowa analiza uwarunkowań hydrogeologicznych terenu przeznaczonego pod cmentarz wychodzi poza zakres szczegółowości i możliwości opisanie procesu inwestycyjnego w prognozie oddziaływania na środowisko do zmiany studium.

Rysunek 6 Głębokość po pierwszego poziomu wodonośnego w terenie projektowanego cmentarza

źródło: opracowanie własne na podstawie mapy hydrogeologicznej Polski, PIG

4.4 Istniejące ograniczenia związane z zagospodarowaniem terenu

Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych:

- obszar i teren górniczy złoża gazu ziemnego „Żołynia-Leżajsk 2”,
- złożo gazu ziemnego „Żołynia-Leżajsk”,
- grunty leśne,
- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków: budynek mieszkalny na posesji przy ul. Kraszewskiego 5 (dz. ew. nr 4016/2), budynek mieszkalny na posesji przy ul. Opalińskiego 85 (dz. ew. nr 4012),
- stanowiska archeologiczne: nr 39 w Leżajsku, AZP 98-80/40, nr 44 w Leżajsku, AZP 98-80/45, nr 48 w Leżajsku, AZP 98-80/49, nr 50 w Leżajsku, AZP 98-80/51, nr 51 w Leżajsku, AZP 98-80/52,
- ograniczenia możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej związane z koniecznością zachowania strefy ochrony sanitarnej wokół cmentarza,
- ograniczenia możliwości lokalizacji zabudowy w sąsiedztwie gazociągów wysokiego ciśnienia DN 700, DN 300, DN 80 zasilającego stację redukcyjno-pomiarową Leżajsk,
- ograniczenia możliwości lokalizowania zabudowy wynikające z przebiegu drogi krajowej nr 77.

4.5 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń dokumentu

Miasto Leżajsk charakteryzuje się zabudową miejską, z dużym udziałem gruntów rolnych i leśnych. Centrum Leżajska stanowią tereny przekształcone przez człowieka, pełniące funkcje użytkowe jako zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz przemysłowa. Procesy antropogenizacji wpływają na zapotrzebowanie na kolejne tereny przeznaczone pod zabudowę. Obecne tendencje wskazują na skupianie zabudowy na terenach miasta dotychczas niezainwestowanych.

Wieloletnie prace nad poprawą jakości środowiska od lat przynoszą efekty i można spodziewać się dalszych postępów, szczególnie w zakresie:

- rozbudowy infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki ściekowej;
- ograniczenia działalności przedmiotów gospodarczych niespełniających obowiązkowych standardów jakości środowiska.

W odniesieniu do zanieczyszczeń powietrza, stwierdzono przekroczenia pyłów i zawartego w nim benzo(a)pirenu, przy czym należy podkreślić, że dane te odnoszą się do strefy podkarpackiej, nie bezpośrednio do miasta. Niska emisja, czyli najważniejsze źródło tych substancji, jest jednak istotnym problemem. Jego częściowym rozwiązaniem jest plan gospodarki niskoemisyjnej.

Dla miasta obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, przyjętego uchwałą Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r. ze zmianami. Rozwój zabudowań odbywa się częściowo w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ale również na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Może się to przyczyniać do nieprawidłowego zagospodarowania terenów, skutkującego negatywnymi zmianami w krajobrazie, konfliktami społecznymi oraz brakiem możliwości dalszego rozwoju infrastruktury technicznej i właściwego zagospodarowania przestrzennego.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt zmiany studium dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ustalenia zmiany studium nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych poniżej celów:

- klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie do jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;

- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie do dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany studium, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

6.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Na skutek sporządzenia zmiany nr 14/22 studium nastąpią dość istotne przekształcenia w zakresie stopnia zainwestowania i funkcji terenów. Wynika to przede wszystkim ze wskazania nowych terenów inwestycyjnych w rejonie skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły – są to dwa duże tereny produkcji i usług z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW oraz cztery mniejsze tereny usług, położone bezpośrednio przy skrzyżowaniu oraz w północno-zachodniej i północno-wschodniej części obszaru. W całym obszarze objętym zmianą studium obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego związanego z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w związku z czym nie przewiduje się powstania obiektów szczególnie uciążliwych.

Poniżej opisano projektowane zmiany, wyjaśniono na czym polegają i wstępnie zidentyfikowano oddziaływanie na środowisko.

teren	pow.	na czym polega zmiana	skutek	ODDZIAŁYWANIE
1MN	8,0 ha	Brak istotnej zmiany, w obowiązującym studium tereny wskazano jako <i>M2 – obszar wskazany do zabudowy z wiodącą funkcją mieszkaniową z usługami towarzyszącymi;</i>	Nastąpi dalsza zabudowa obszaru, jednak nie wynika ona z ustaleń zmiany studium.	UMIARKOWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
2MNU	6,2 ha	Brak istotnej zmiany, w obowiązującym studium tereny wskazano jako <i>M – obszar zabudowany z wiodącą funkcją mieszkalną; UM – zabudowa</i>	Nastąpi uzupełnienie zabudowy obszaru, jednak nie wynika ono z ustaleń zmiany studium.	UMIARKOWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

mieszkaniowo usługowa;

1U	3,1 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium ustalono: <i>obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-wypoczynkową.</i>	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1U	1,6 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium obszar wskazano jako: <i>R – rolnicza przestrzeń produkcyjna;</i>	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1U	0,7 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium ustalono: <i>obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-wypoczynkową.</i>	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1U	1,9 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium ustalono: <i>UM – zabudowa mieszkaniowo usługowa;</i> <i>obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-</i>	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

		wypoczynkową.	uznać za właściwy.	
1US/ZP	8,3 ha	Brak istotnej zmiany, w obowiązującym studium tereny wskazano jako <i>obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-wypoczynkową;</i>	W obszarze nastąpi uporządkowanie terenu, wyznaczenie ścieżek, lokalizacja obiektów małej architektury i urządzeń sportowych, przy czym zagospodarowanie terenu nie wynika z ustaleń zmiany studium.	POMIJAŁNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1PU	14,2 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium ustalono: obszar wskazany do zagospodarowania z wiodącą funkcją rekreacyjno-wypoczynkową;	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku produkcji i usług, np. zakłady produkcyjne, hale, magazyny, elektrownie. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się emisje przemysłowe. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1PU	7,7 ha	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem. W obowiązującym studium obszar wskazano jako: <i>R – rolnicza przestrzeń produkcyjna;</i>	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku produkcji i usług, np. zakłady produkcyjne, hale, magazyny, elektrownie. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się emisje przemysłowe. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
2IT	0,1 ha	Ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem rzeczywistym.	Nastąpi utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
1KS	0,3 ha	Wskazanie nowego parkingu obsługującego cmentarz.	Nastąpi likwidacja terenów rolnych, ogrodzenie terenu i realizacja pochówków.	UMIARKOWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1R	11,9 ha 3,4 ha	Ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem rzeczywistym.	Nastąpi utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
1ZD	1,8 ha	Ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem rzeczywistym.	Nastąpi utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
1ZC	1,8 ha	Wskazanie nowego terenu pod poszerzenie istniejącego cmentarza.	Nastąpi likwidacja terenów rolnych, ogrodzenie terenu i realizacja pochówków.	UMIARKOWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

1ZP	0,5 ha	Ustalenie przeznaczenia	Nastąpi utrzymanie istniejącego	BRAK
	0,1 ha	zgodnego ze stanem	zagospodarowania terenu.	ODDZIAŁYWANIA
	0,1 ha	rzeczywistym.		NA ŚRODOWISKO

6.2 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

W wyniku ustaleń zmiany nr 14/22 studium w granicach terenów PU powstaną nowe obiekty zabudowy produkcyjnej, magazynowej lub usługowej, natomiast w terenach U obiekty usługowe. Odbывające się w tych obszarach procesy produkcyjne, realizacja działalności usługowej, a także transport do i z tych obiektów z pewnością wpłyną na klimat akustyczny rejonu. Trudno jednak przewidzieć dokładnie, jakiego rodzaju działalność będzie prowadzona.

Zgodnie z projektem zmiany nr 14/22 studium istnieją miejsca, gdzie zabudowa produkcyjna czy usługowa będzie graniczyła z terenami chronionymi akustycznie – zabudową mieszkaniową czy terenami związanymi z wypoczynkiem i rekreacją. Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w ustalonym rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W celu zapewnienia ochrony zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy terenów rekreacyjnych należy przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć brać pod uwagę lokalizację w odpowiedniej odległości czy realizację barier akustycznych, np. zieleni izolacyjnej.

Ponadto przedsięwzięcia zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOŚ, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania studium nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że lokalizacja zabudowy produkcyjnej i usługowej na obrzeżach miasta przy ważnym węźle komunikacyjnym, jest rozwiązaniem korzystnym, pozwoli na wykorzystanie terenów narażonych na hałas komunikacyjny na funkcje niewymagające ochrony akustycznej, oraz na ograniczenie ruchu samochodowego w głąb miasta w kierunku dzielnic mieszkalnych (obsługa tych terenów będzie się odbywała poprzez drogę serwisową równoległą do DK77).

Zainwestowanie pozostałych obszarów będzie miało marginalne znaczenie dla emisji hałasu, ze względu na mało uciążliwe zagospodarowanie (MN, US/ZP) czy już wysoki stopień zainwestowania o danym charakterze (MNU, poszerzenie cmentarza).

Oddziaływanie na powietrze

W granicach terenów PU powstaną nowe obiekty zabudowy produkcyjnej, magazynowej lub usługowej, natomiast w terenach U obiekty usługowe. Odbывające się w tych obszarach procesy produkcyjne, realizacja działalności usługowej, a także transport do i z tych obiektów, mogą wiązać się z emisjami do powietrza, trudno jednak przewidzieć dokładnie, jakiego rodzaju działalność będzie prowadzona. Wprowadzenie zieleni izolacyjnej może zmniejszyć zasięg potencjalnych oddziaływań i jest postulowane na etapie sporządzania zmiany nr 14/22 studium lub powstających w oparciu o nią miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie

znacząco oddziaływać na środowisko powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOS, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się typ, wielkość i zasięg emisji do powietrza, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania studium nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że lokalizacja zabudowy produkcyjnej i usługowej na obrzeżach miasta przy ważnym węźle komunikacyjnym, jest rozwiązaniem korzystnym, pozwoli na wykorzystanie terenów narażonych na emisję spalin na funkcje niezwiązane ze stałym pobytem ludzi, a także na ograniczenie ruchu samochodowego w głąb miasta w kierunku dzielnic mieszkalnych (obsługa tych terenów będzie się odbywała poprzez drogę serwisową równoległą do DK77). Realizacja ww. zabudowy w sąsiedztwie terenów o tej samej funkcji jest rozwiązaniem prawidłowym.

Zainwestowanie pozostałych obszarów będzie miało marginalne znaczenie dla emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową mogą powodować zanieczyszczenia powietrza w przypadku ogrzewania budynków w systemach indywidualnych z wykorzystaniem pieców lub paliw niskiej jakości, w mniejszym stopniu w wyniku zwiększenia ruchu samochodowego. W nowej zabudowie zwykle stosuje się jednak nowoczesne i ekologiczne rozwiązania, w związku z czym przy założeniu zgodności z normami dotyczącymi jakości środowiska nie pojawią się nowe źródła istotnych zanieczyszczeń powietrza. Ponadto w projektowanych terenach PU dopuszcza się możliwość zlokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW (zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni). Produkcja energii ze źródeł odnawialnych umożliwi uniknięcie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jaka zostałaby wytworzona w elektrowni konwencjonalnej (np. węglowej) o podobnej mocy. Rozwiązanie to przyczyni się w znaczący sposób do poprawy czystości powietrza, a tym samym poprawy jakości klimatu, stanowiąc w ten sposób jedno z głównych narzędzi realizacji postanowień ratyfikowanej przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Emisja spalin w wyniku dojazdów do cmentarza (a właściwie wzrost emisji w wyniku powiększenia cmentarza i realizacji nowych pochówków) jest marginalna.

Pola elektromagnetyczne

Zmiana nr 14/22 studium nie wprowadza nowych funkcji skutkujących wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

W terenie opracowania występuje gazociąg wysokiego ciśnienia DN 700 mm i DN 300 mm oraz gazociąg DN80, dla których występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z konieczności zachowania odległości podstawowych od gazociągów. Projekt studium bierze pod uwagę i wyznacza strefy kontrolowane.

Na terenie objętym zmianą nr 14/22 studium zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko), w związku z czym nie przewiduje się lokalizacji tego typu zakładów.

Cmentarze

Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowywujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić, co najmniej 150 m.

Odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Projekt zmiany nr 14/22 studium spełnia ww. warunki.

6.3 Oddziaływanie na wodę

W związku z realizacją ustaleń zmiany nr 14/22 studium na tym terenie powstaną obiekty przemysłowe, które mogą powodować powstawanie w procesach produkcyjnych ścieków przemysłowych, które nie mogą być bezpośrednio odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Odprowadzanie ścieków przemysłowych jest regulowane przez przepisy odrębne – w przypadku ich wytwarzania wymagane będzie pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli będą one odprowadzane do środowiska, lub na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej oddziałuje na wody w dwa sposoby – poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną mogą przedostawać się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni.

W związku z wyposażeniem obszaru zarówno w sieć wodociągową jak i kanalizacyjną, nie ma ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami, mieszkańcy mają również zapewniony dostęp do wody pitnej dobrej jakości.

W wyniku realizacji rozległych terenów produkcyjnych, w ramach, których często powstają duże hale i tereny utwardzone, można przypuszczać, że lokalnie nastąpi zaburzenie naturalnego krążenia wód. W miarę możliwości preferowane są rozwiązania, w których wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu lub po wstępnym podczyszczeniu.

Teren ZP/US charakteryzuje się wysokim zwierciadłem wód gruntowych i jego zagospodarowanie niesie za sobą pewne ograniczenia. Przed wykonaniem projektu zagospodarowania terenu należy wziąć pod uwagę zbadanie warunków geologicznych i hydrogeologicznych – rejon rowu melioracyjnego może charakteryzować się niestabilnym podłożem i wysokim zaleganiem wód. Należy ocenić przydatność tego terenu pod kątem zagospodarowania, i w zależności od wyników analizy pozostawić zupełnie wolnym od wszelkich form zagospodarowania, urządzić ścieżki i kładki, lub też urządzenia sportowe czy obiekty małej architektury. Na etapie sporządzania prognozy do zmiany nr 14/22 studium rekomendowane jest, aby rejon wzdłuż cieków wodnych pozostawić wolnym od zabudowy.

W odniesieniu do poszerzenia cmentarza, zgodnie z przepisami odrębnymi poziom wód gruntowych nie powinien zalegać płycej niż 2,5 m od powierzchni terenu, a odległość pomiędzy poziomem wód gruntowych a dnem grobu nie powinna być mniejsza niż 0,5 m. Obszar, w którym planuje się poszerzenie cmentarza spełnia te warunki.

W odniesieniu do celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Jagódka RW20001722732 nie przewiduje się, aby rozwój zabudowy w obszarze wyposażonym w kanalizację sanitarną i znacznie oddalonym od naturalnej doliny cieków mógł niekorzystnie wpłynąć na osiągnięcie tych celów. Analogicznie ocenia się, że realizacja zabudowy zgodnie z ustaleniami zmiany nr 22/14 studium nie wpłynie na jakość i ilość zasobów JCWPd PLGW2000136.

6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przewiduje się, że w celu realizacji obiektów produkcyjnych, usługowych, składów, magazynów w terenie PU położonym na południe od skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły, gdzie wyraźnie zaznaczone w terenie są wcięcia suchych dolinek, konieczne będzie częściowe wyrównanie terenu lub wykonanie wykopów, nasypów itd.

W pozostałym obszarze rzeźba terenu ma łagodne ukształtowanie i wszelkie ewentualne zmiany będą widoczne.

Skażenia gleb

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych. W zmianie nr 14/22 studium dopuszcza się jedynie lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym nie przewiduje się lokalizacji tak dużych i silnie oddziałujących na gleby zakładów. Może dochodzić do bardzo lokalnych zanieczyszczeń wynikających z awarii lub nieprzestrzegania przepisów, są to jednak działania niezależne od ustaleń studium.

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz nie jest wpisany do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

6.5 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach objętych opracowaniem występuje złożę gazu ziemnego „Żołynia-Leżajsk” oraz wyznaczone dla jego eksploatacji obszar i teren górniczy „Żołynia-Leżajsk 2”. Zagospodarowanie obszaru opracowania w sposób określony w zmianie studium nie wpływa na możliwość eksploatacji złoża gazu ziemnego.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń zmiany nr 14/22 studium powstanie nowy kompleks zabudowy produkcyjnej i usługowej w rejonie skrzyżowania DK77 i ul. Jagiełły. Obiekty produkcyjne, hale produkcyjne i magazynowe zwykle stanowią dysharmonijny element w krajobrazie, głównie ze względu na swoje gabaryty, kształt i użyte do ich wykonania materiały. Będą to nowe obiekty, nienawiązujące to dotychczasowego zagospodarowania obszaru. Tereny wzdłuż DK77, która została oddana do użytku w 2014 r., to tereny rolne, zarastające grunty rolne i lasy. Zmiana jaka zajdzie w charakterze krajobrazu jest negatywna, jednak została zapoczątkowana już przez budowę obwodnicy (DK77), ponadto lokalizacja tego typu zabudowy w zwartym kompleksie w rejonie obwodnicy miasta jest rozwiązaniem logicznym, prawidłowym i zasadnym. Korzystne jest również rozwiązanie, aby tereny bardziej uciążliwe i mniej związane z funkcjonowaniem miasta, czyli tereny produkcyjne, składy, magazyny, lokalizować od „zewnątrz”, a więc przy DK77, natomiast obiekty usług w rejonie ul. Jagiełły, aby były bardziej dostępne dla mieszkańców. Przykładem takiej zabudowy jest sklep wielkopowierzchniowy Lidl przy ul. Jagiełły. W celu poprawy warunków krajobrazowo-wizualnych w liniach rozgraniczających pomiędzy terenami PU a terenami mieszkaniowymi czy rekreacyjnymi warto wskazać nasadzenia zieleni izolacyjnej.

Istotne znaczenie dla przeobrażenia krajobrazu będzie miało również wykształcenie się osiedla zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Ogrodowej, przy czym realizacja tej zabudowy wynika z obowiązującego studium i opracowanego na jego podstawie planu. Do negatywnych aspektów realizacji zabudowy w tym obszarze należy zaliczyć jedynie zaburzenie otwarcia widokowego – z rejonu ul. Fiołkowej widać panoramę miasta Leżajsk z wyeksponowaną dominantą przestrzenną – zabytkowym Klasztorem oo. Benedyktynów.

Poszerzenie istniejącego cmentarza będzie miało marginalne znaczenie dla krajobrazu, gdyż zasadnicze zmiany już się dokonały w tym obszarze.

Teren US/ZP powinien korzystnie oddziaływać na krajobraz, jednak jest on odseparowany przestrzennie od pozostałych terenów ogólnodostępnych – szczelnie otoczony terenami MNU i PU. Wydaje się to rozwiązaniem niekorzystnym i w prognozie postuluje się, aby zapewnić dostęp do tego terenu w formie szerokiego łącznika od strony ul. Jagiełły. Zapewniłoby to łatwy dostęp do terenów wypoczynkowych mieszkańcom zabudowy wielorodzinnej z rejonu ul. Sandomierskiej oraz czytelnie nawiązywało do usług sportu czy oświaty przy ul. M. Curie-Skłodowskiej.

6.7 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają

również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat – zmniejszenie prędkości wiatru, podwyższenie temperatury. Będą to zmiany marginalne, łagodzone przez oddziaływanie rozległych terenów wolnych od zabudowy (napływ powietrza od zachodu) a także przez pozostawioną enklawę terenów zalesionych i zadrzewionych (US/ZP).

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt zmiany nr 14/22 studium dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie zmiana nr 14/22 studium uwzględnia cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki – w studium w terenach PU dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW.

6.8 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Realizacja nowych obiektów w terenach PU i U wiąże się z całkowitą likwidacją roślinności, w miejsce której pojawią się zabudowania, place, drogi z niewielką ilością towarzyszącej zieleni urządzonej, głównie w postaci trawników z pojedynczymi drzewami. Zmniejszy się drastycznie udział powierzchni biologicznie czynnej. Obszar stanie się całkowicie nieprzydatny dla bytowania zwierząt. Pomimo znacznej powierzchni i zadrzewienia obszaru, został on zdiagnozowany, jako teren o relatywnie niskich walorach przyrodniczych – uboga szata roślinna i silne oddziaływanie zabudowy miejskiej czynią ten teren mało atrakcyjnym dla zwierząt. Realizacja strefy produkcyjno-usługowej istotnie wpłynie na zmianę szaty roślinnej i ogólnie na charakter danego terenu, nie wpłynie jednak na spadek zróżnicowania siedlisk i ekosystemów w szerszym kontekście, gdyż obecne zagospodarowanie terenu, w aspekcie przyrodniczym nie przedstawia wysokiej wartości.

W pozostałych obszarach przeznaczonych pod zabudowę (głównie teren MN) również zostaną zniszczone siedliska, przy czym są to tereny przeznaczone pod zabudowę w już obowiązujących dokumentach planistycznych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w rejonie ul. Ogrodowej jest już stopniowo realizowana. Zajęcie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną nie oznacza całkowitego wyłączenia obszaru z funkcji biologicznych – rozległe przydomowe ogrody stanowią często bogate gatunkowo siedlisko dla drobnej fauny.

W przypadku terenu US/ZP dojdzie do pełnego odcięcia go od pozostałych terenów czynnych biologicznie. Obecnie ten rejon został odcięty od otaczających Leżajsk terenów otwartych przez budowę obwodnicy DK77, natomiast szczelne otoczenie go przez intensywnie zabudowane i ogrodzone tereny doprowadzi do całkowitego odcięcia enklawy przyrodniczej. Jest to oddziaływanie lokalne, patrząc w szerszym kontekście należy zauważyć, że obwodnica DK77 tworzy nieformalną zachodnią granicę miasta i tworzenie dogodnych warunków inwestycyjnych po jej wschodniej stronie będzie prowadzić do wytworzenia zwartej struktury miejskiej i zapobiegne rozlewaniu się zabudowy na bardziej cenne tereny.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

W obszarze objętym zmianą nr 14/22 studium znajdują się dwa obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- budynek mieszkalny na posesji przy ul. Kraszewskiego 5 (dz. ew. nr 4016/2),
- budynek mieszkalny na posesji przy ul. Opalińskiego 85 (dz. ew. nr 4012).

Oba budynki znajdują się w zwartej zabudowie a zmiana nr 14/22 studium nie wprowadza ustaleń mogących skutkować negatywnym oddziaływaniem na te obiekty.

Ponadto w obszarze objętym zmianą nr 14/22 studium znajduje się 5 stanowisk archeologicznych (ślady osadnictwa). Wszystkie znajdują się w terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Realizacja zabudowy w rejonie występowania stanowisk archeologicznych jest możliwa, jednak wymaga nadzoru archeologicznego.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Brak oddziaływań. Na terenie objętym opracowaniem nie występują wymienione obszary i obiekty chronione.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie zmiany studium zostały rozwiązane w sposób prawidłowy.

W prognozie zawarto następujące sugestie:

dotyczy terenów PU, U

- *W celu zapewnienia ochrony zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów rekreacyjnych przed hałasem, zanieczyszczeniami, a także w aspekcie wizualnym, należy przy realizacji poszczególnych przedsięwzięć brać pod uwagę lokalizację w odpowiedniej odległości czy realizację barier akustycznych, np. zieleni izolacyjnej.*
- *W celu poprawy warunków krajobrazowo-wizualnych w liniach rozgraniczających pomiędzy terenami PU a terenami mieszkaniowymi czy rekreacyjnymi warto wskazać nasadzenia zieleni izolacyjnej.*

dotyczy terenu US/ZP

- *Na etapie sporządzania prognozy do zmiany nr 14/22 studium rekomendowane jest, aby rejon wzdłuż cieku wodnego pozostawić wolnym od zabudowy.*
- *w prognozie postuluje się, aby zapewnić dostęp do tego terenu w formie szerokiego łącznika od strony ul. Jagiełły. Zapewniłoby to łatwy dostęp do terenów wypoczynkowych mieszkańcom zabudowy wielorodzinnej z rejonu ul. Sandomierskiej oraz czytelnie nawiązywało do usług sportu czy oświaty przy ul. M. Curie-Skłodowskiej.*

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium będzie prowadzony przez Radę Miasta Leżajska. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w miarę potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem obszaru. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Brak jest podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej prognozie są ustalenia zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska.

Projekt zmiany studium dotyczy terenu o powierzchni ok. 81 ha zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk, przy drodze krajowej DK77 i przy ul. Jagiełły, stanowiącej łącznik centrum miasta z DK77. Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty leśne oraz rolne (grunty orne, pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych) częściowo zadrzewione i zakrzewione, ulegające naturalnej sukcesji. Jednym z głównych uwarunkowań jest położenie obszaru wzdłuż drogi krajowej DK77 relacji Rudnik nad Sanem–Jarosław – jest to odcinek stanowiący obwodnicę Leżajska, oddany do użytku w 2014 r. W obszarze zlokalizowana jest również zabudowa mieszkaniowa w rejonie ul. Opalińskiego i Kraszewskiego, Ogrodowej oraz ogrody działkowe przy ul. Sandomierskiej.

W obszarze nie występują istotne ograniczenia dla zainwestowania wynikające z uwarunkowań środowiskowych – szata roślinna jest uboga, nie zidentyfikowano obszarów mogących służyć jako korytarze ekologiczne, nie wskazano obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody. Rzeźba terenu i budowa geologiczna zasadniczo sprzyjają budownictwu, nie ma zagrożenia osuwiskowego czy powodziowego. Brak jest szczególnych uwarunkowań dla ochrony wód podziemnych czy złóż gazu ziemnego. Korzystne jest wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową.

Na skutek sporządzenia zmiany nr 14/22 studium nastąpią dość istotne przekształcenia w zakresie stopnia zainwestowania i funkcji terenów. Wynika to przede wszystkim ze wskazania nowych terenów inwestycyjnych w rejonie skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły – są to dwa duże tereny produkcji i usług z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW (powierzchnia 14,2 oraz 7,7 ha) oraz cztery mniejsze tereny usług, położone bezpośrednio przy skrzyżowaniu oraz w północno-zachodniej i północno-wschodniej części obszaru. W całym obszarze objętym zmianą studium obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego związanego z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w związku z czym nie przewiduje się powstania obiektów szczególnie uciążliwych.

Realizacja nowych obiektów produkcyjnych i usługowych, w zależności od charakteru inwestycji, może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOŚ, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływań, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania studium nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Ponadto w prognozie wskazano:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium będzie prowadzony przez Radę Miasta Leżajska. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w miarę

potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem obszaru. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

- Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- W prognozie zawarto sugestie dotyczące lokalizacji zieleni izolacyjnej, przyulicznej, a dla terenu US/ZP – lepsze połączenie go z terenami ogólnodostępnymi, brak zabudowy wzdłuż rowu melioracyjnego.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 20 lutego 2024 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z artykułem 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomiec

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1094);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 54);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1336);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 977);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 633);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1356);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1587);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 537);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1469);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 105);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska oraz do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku; Budplan 2022;
2. J. Kondracki – Geografia fizyczna Polski – PWN Warszawa 1988 r.
3. S. Kozłowski – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej EKO- KUL Lublin 1996 r.
4. Stan środowiska w woj. podkarpackim w 2020 r. WIOŚ Rzeszów 2021 r.
5. Gminny program rewitalizacji miasta Leżajsk na lata 2016-2023 – Diagnoza, 2016;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 956 – Leżajsk
2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995
3. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Siedlce – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
4. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
5. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <http://www.wios.rzeszow.pl> *Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;*
2. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody – rejestry form ochrony przyrody;
3. <https://wody.isok.gov.pl/>
4. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
5. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
6. <http://geoportal.gov.pl/>